

FORRETNINGSORDEN

NSRs Landsmøte

1 Fullmakter

Lokallagenes skriftlige fullmakter for delegatene skal være underskrevet av lokallagets leder eller andre med denne myndighet.

Landsmøtet godkjenner fullmakter etter innstilling fra Landsstyret før landsmøtets forhandlinger begynner. Lokallagene eller delegasjonene kan fremme forslag om endringer av delegater. Landsmøtet kan med absolutt flertall godkjenne muntlige og skriftlige fullmakter etter at landsmøtet er satt.

Møtelederne skal føre en oppdatert liste over møtende delegater til enhver tid.

2 Møterett og -plikt

Lokallagenes valgte delegater, Landsstyrets og ungdomsutvalgets medlemmer, medlemmer av SOL-styret og NSRs sametingsrepresentanter har både møterett og møteplikt under landsmøtet. Dette innebærer en plikt til å innfinne seg i landsmøtesalen når møtet starter og når votering foregår.

Den landsmøtevalgte valgkomiteen har møterett og møteplikt, men komiteen selv kan bestemme hvem som skal representere komiteen på landsmøtet.

Dersom vedkommende er påmeldt, men ikke møter, og organet, delegasjonen eller lokallaget ikke har meldt forfall for vedkommende, skal Landsstyret melde forfallet skriftlig til vedkommende lokallag/organ og bemerke dette i landsmøteprotokollen.

Dersom vedkommende bor og oppholder seg på landsmøtet, men ikke deltar på møtene, og det ikke er meldt gyldig forfall, kan Landsstyret kreve reise- og oppholdskostnadene refundert fra vedkommende og/eller det lokallag/organ vedkommende representerer.

3 Tale-, forslags- og stemmerett

Delegater fra lokallagene møter med tale-, forslags- og stemmerett i alle saker.

Direkte medlemmer møter med talerett på landsmøtet.

Medlemmer av NSRs landsstyre, ungdomsutvalg, SOLs styre og NSRs sametingsgruppe møter med tale- og forslagsrett i alle saker, men ikke stemmerett. Møtelederne kan oppfordre til at medlemmene i disse organene samordner sine innlegg med formål å begrense antall talere. Rettighetene utøves ved personlig fremmøte i landsmøtesalen. Møtelederne kan, i forståelse med landsmøtet, slippe andre til på talerstolen.

4 Språk

Det kan benyttes både samisk og norsk under landsmøtets forhandlinger, som skal tolkes til og fra språkene. Landsmøtets dokumenter skal fortrinnsvis være både på samisk og norsk.

5 Åpning og konstituering av landsmøtet

Landsmøtet ledes av Landsstyret inntil møtefunksjonærene er valgt.

Ved landsmøtets **begynnelse** skal Landsstyrets forslag til saksliste godkjennes av landsmøtet. Landsmøtet kan iht. NSRs vedtekter punkt 6.3 vedta med alminnelig flertall å sette opp andre saker.

Kopi av alle landsmøtedokumenter skal være tilgjengelig i papirform og for nedlasting fra www.nsr.no.

Landsmøtet skal godkjenne fullmaktene fra lokallagene etter innstilling fra Landsstyret.

Landsmøtet skal i henhold til vedtektenes punkt 6.3 velge fire møteledere, fire referenter og to protokollunderskrivere. Landsstyret skal fremme forslag på kandidater ved landsmøtets begynnelse; i tillegg kan delegatene selv fremme forslag. Kandidatene anses om valgt ved absolutt flertall. Valget kan foregå ved akklamasjon.

De valgte møtelederne og referentene kan dele arbeidet mellom seg ved å fordele møtedagene og/eller sakene.

I tillegg skal det velges fire personer til tellekorpset, som skal foreta opptelling av stemmer ved voteringer og valg. Dersom medlem(mer) av tellekorpset selv er kandidater ved valg, skal vedkommende tre ut og det velges ny(e) medlem(mer) til tellekorpset.

6 Valg av redaksjonsutvalg og andre utvalg

Landsmøtet kan beslutte at det skal velges redaksjonsutvalg og eventuelt andre landsmøteutvalg som skal forberede behandlingen av bestemte saker og fremme forslag til vedtak i saker overfor landsmøtet.

Redaksjonsutvalgets størrelse og sammensetning fastsettes av landsmøtet med alminnelig flertall, etter forslag fra Landsstyret og delegasjonene. Minst ett av medlemmene skal komme fra Landsstyret og minst ett fra NSRs sametingsgruppe, fortrinnsvis parlamentarisk lederskap. Landsmøtet velger leder og nestleder.

7 Protokoll

Det skal føres protokoll fra landsmøtets forhandlinger. Protokollen skal føres som en *vedtakssprotokoll*, hvor det fremkommer hva som er det endelige vedtak ble, med stemmetall. Det skal ikke føres referat fra de muntlige forhandlingene.

Protokollen skal føres eller godkjennes **fortløpende** av landsmøtets referenter.

NSRs sekretariatsleder har ansvar for å kvalitetssikre utformingen av landsmøteprotokollen, for eksempel ved å gi de valgte møtefunksjonærene administrativ støtte.

På landsmøtets **siste dag** skal protokollen skrives ut og signeres av de valgte protokollunderskriverne.

Så **snart som mulig** etter landsmøtet, renskriver Sekretariatsleder protokollen, får den oversatt til samisk/norsk og sendt protokollunderskriverne til endelig godkjenning.

Dersom protokollunderskriverne ikke har protestert **innen 10 dager**, kan protokollen legges ut på NSRs hjemmesider. Dersom det innkommer protester, skal Sekretariatsleder uten opphold rette opp påpekte feil og sende ut ny versjon til godkjenning.

Landsmøteprotokollen skal sendes lokallagene og NSRs organer uten unødig opphold. Protokollen kan sendes i digital versjon til lokallagets e-postadresse. Protokollen er offentlig, og publiseres på www.nsr.no

8 Taletid, replikker m.v.

Talerstolen skal benyttes under landsmøtets forhandlinger. Delegater og andre skal vise tildelte nummerskilt for å be om ordet.

Møtelederne kan fastsette taletid for første gangs innlegg og for senere innlegg. I utgangspunktet kan **5 (fem)** minutter og **2 (to)** minutter nyttes, men dette kan endres underveis etter kunngjøring fra møtelederne.

Ved spesielt omfattende fremlegg kan det gis ekstra lang taletid.

Det er anledning til replikkordskifte. Replikker kan kun rettes til siste taler, og må ikke overstige ett minutt. Taleren gis anledning til svarreplikker. Svarreplikken må ikke overstige ett minutt. Replikker anmodes om ved å vise fram nummerskiltet, samt vise replikktegn (to fingre).

Møtelederne kan innskrenke adgangen til talerstolen ved å sette strek i debatten. Det skal varsles om at det vil bli satt strek etter en bestemt tid, og at en må tegne seg for å få ordet. Det kan også settes begrensning i anledning til replikkordskifte.

Innlegg til dagsorden, forretningsorden og voteringsorden slippes til utenom talerlista dersom det fremvises "Time Out"-tegn for å be om ordet fra de som har talerett. Dersom taleren går ut over ordenssaken, skal vedkommende klubbes.

Berusede personer, eller personer som på annen måte er indisponert, kan nektes adgang til talerstolen av møtelederne.

9 Om behandling av saker

Saker utenom sakslisten kan kun behandles om landsmøtet selv vedtar det med alminnelig flertall.

NSRs vedtekter kan bare endres av landsmøtet med 2/3 flertall. Endring av regler for listearbeid kan vedtas med absolutt flertall.

Alle forslag til vedtak skal innlevers skriftlig til møtelederskapet. Skriftlige forslag skal nummereres fortløpende og tas under votering etter ordskiftet.

Møtelederne fastsetter hvordan sakene skal behandles og i hvilken rekkefølge innkomne forslag i saken skal tas under votering.

Landsmøtet kan forespørres om voteringsrekkefølge m.v. Møtelederne skal ta behørig hensyn til innsigelser til foreslått behandlingsform fra delegatene.

Møtelederne kan fremme forslag om å oversende saken til Landsstyret dersom realitetsbehandling av saken ikke er hensiktsmessig. Landsmøtet vedtar oversendelse med alminnelig flertall.

10 Uttalelser fra landsmøtet (resolusjoner)

Resolusjonsforslag legges fram på Landsmøtets første dag. Forslagene skal være behandlet av delegasjonene/lokallaget, og være underskrevet av delegasjonsleder og/eller representanter for lokallagets styre. Ikke-signerte forslag kan avvises.

Forslag skal være fremmet skriftlig, fortrinnsvis på samisk eller norsk. Digital versjon skal leveres inn til møtelederskapet sammen med skriftlig versjon. De skal minst inneholde navn på forslagsstiller, tekstforslag og være på maksimalt to sider.

Redaksjonskomiteen konstitueres på landsmøtets **første dag**, og skal få overlevert fra møtelederskapet alle forslag som er innkommet. Forslagene skal nummereres fortløpende.

Redaksjonskomiteen skal **så snart som råd er** gjøre forslagene tilgjengelig for delegatene, på både samisk og norsk.

Redaksjonskomiteen skal overfor Landsmøtet fremme skriftlig forslag til hvordan uttalelsesforslagene skal behandles **senest to timer** før saken skal behandles i henhold til kjøreplanen.

Komiteen kan fremme forslag om at et forslag enten oversendes Landsstyret, avvises eller realitetsbehandles. Redaksjonskomiteen bestemmer selv hvem av komiteen som skal legge frem komiteens forslag.

Landsmøtet vedtar uttalelsene med alminnelig flertall.

11 Valgkomiteens arbeid

Valgkomiteen ble valgt av fjorårets landsmøte, og består av leder og to varamedlemmer.

Valgkomiteen skal fremme forslag til kandidater ved alle valg den er satt til å forberede, unntatt i valg av presidentkandidat i valgår, som fremmes av Landsstyret.

Valgkomiteen skal senest **om morgenen samme dag** som valget finner sted bekjentgjøre sin innstilling. Forslaget skal inneholde navn på komiteens kandidater og funksjonstid, samt opplysninger hvorvidt forslaget er enstemmig, samt ev. mindretallsforslag. Valgkomiteen trenger ikke begrunne sine forslag skriftlig, men kan delta i debatten under landsmøtets forhandlinger.

Ved **valgets begynnelse** skal valgkomiteen fremme og redegjøre for sine forslag fra landsmøtets talerstol.

Under forhandlingenes gang kan valgkomiteen trekke eller fremme nye kandidater, forutsatt at det er flertall for det i komiteen. Komiteen kan føre muntlige forhandlinger fortløpende, og det stilles ikke krav om protokoll. Det er lederens ansvar å påse at et flertall for forslagene eksisterer. Mindretallet i komiteen kan fremme sitt syn fra landsmøtets talerstol.

I valg av presidentkandidat skal den Landsstyret bemyndiger fremme forslag til presidentkandidat for NSR. Et eventuelt mindretallsforslag skal også legges frem.

Valget skal foregå etter reglene i NSRs vedtekter § 18.

12 Avstemmingsregler

Votering skjer etter NSRs vedtekters § 18. Vedtak gjøres vanligvis med alminnelig flertall, mens det i valg skal benyttes absolutt flertall.

Med alminnelig flertall forstås mer enn halvparten av de avgitte stemmene. Avholdende stemmer teller ikke med i det totale stemmetallet.

Med absolutt flertall forstås mer enn halvparten av de tilstedeværende stemmeberettigede. Avholdende stemmer teller i praksis imot forslaget.

Et forslag har fått kvalifisert flertall når det har fått mer enn 2/3 av avgitte stemmer. Avholdende stemmer teller ikke med i det totale stemmetallet.

Dersom det er flere enn to kandidater ved valg, og ingen av disse oppnår absolutt flertall i første valgomgang, deltar de to kandidatene som fikk flest stemmer i en ny valgomgang. Den nye valgomgangen gjøres skriftlig, og valget avgjøres ved alminnelig flertall. Ved fortsatt stemmelikhet avgjøres valget ved loddtrekning.

Det valgte tellekorpset har ansvaret for å gjennomføre en betryggende telling av stemmegivningen ved voteringer og valg, og melde dette til møtelederne og referentene.

Ved åpenbare voteringsresultater kan møtelederne selv foreta opptelling.

Avstemming skjer normalt ved visning av stemmetegn. Avstemming ved opprop kan gjennomføres etter forslag fra møtelederne.

Møtelederne eller landsmøtets delegater kan foreslå skriftlig avstemming. Skriftlig avstemming skal gjennomføres dersom en av delegatene krever det.

Ved valg skal dørene til møtesalen være lukket, slik at møtelederne og tellekorpset kan ha full oversikt over hvor mange stemmeberettigede som er til stede. Dette innebærer selvfølgelig ikke at tilstedeværende uten stemmerett må forlate salen.

13 Unntak fra forretningsorden/dagsorden

Møtelederne kan, i forståelse med landsmøtet, gjøre unntak fra kjøreplanen eller forretningsorden.